

MINISTER ZDROWIA

Warszawa,

2006-11-08

BPS

MZ-PP-0852-1115-2/MK/06

CABINET MARSZAŁKA SENATU

wpiętno dn. 14. 11. 06
nr. 5975 podpis.....

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP IV Kadencji

ul. Wiejska 6

00-902 Warszawa

SEKRETARIAAT
Biura Prac Senackich
Wciętno dn. 15. 11. 06
nr. 8494 podpis.....

Stanisław Paweł Morsztyn

W nawiązaniu do pisma z dnia 25 października br., znak: BPS/OSK-043-682/06, przekazującego oświadczenie złożone przez senatora Mieczysława Augustyna podczas 20. posiedzenia Senatu RP w dniu 18 października 2006 roku, dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych polskich pielęgniarek i położnych ze średnim wykształceniem w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, informuję o następującym:

I. W kwestii dotyczącej podjęcia działań zmierzających do zmiany obecnego stanu prawnego w przedmiotowej sprawie w ramach polskiego systemu prawnego, uprzejmie informuję, iż nie ma potrzeby podejmowania tego typu działań.

Aktualny system kształcenia polskich pielęgniarek i położnych został dostosowany do wymogów określonych we właściwych dyrektywach sektorowych. Kształcenie pielęgniarek i położnych odbywa się w systemie studiów wyższych zawodowych zakończonych uzyskaniem tytułu licencjata, z możliwością kontynuacji kształcenia na studiach magisterskich.

Pomimo wprowadzenia ww. zmian dyplomy i świadectwa uzyskane przez pielęgniarki i położne w poprzednich systemach kształcenia nie tracą ważności na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Nie istnieje jakiegokolwiek ryzyko utraty nabytego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej prawa wykonywania zawodu pielęgniarki bądź prawa wykonywania zawodu położnej. Ponadto nie jest planowane podejmowanie żadnych działań zmierzających do odebrania lub ograniczenia polskim pielęgniarkom i położnym nabytych wcześniej uprawnień zawodowych.

Stanowisko takie zostało umieszczone na stronach internetowych Ministerstwa Zdrowia już w dniu 5 kwietnia 2004 r. i nadal jest aktualne. Jest ono zgodne z opinią jaką resort zdrowia oraz Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych otrzymały od Komisji Europejskiej. W ww. opinii jednoznacznie wskazano na to, że tzw. studia pomostowe (przeznaczone dla pielęgniarek i położnych, których kwalifikacje nie zostały uwzględnione w dyrektywach sektorowych, a które chcą posiadać kwalifikacje uznawane w innych państwach członkowskich UE), nie są obowiązkowe. Nie istnieje zatem zagrożenie utraty uprawnień zawodowych w kraju po roku 2010, tzn. w momencie przeprowadzenia ostatniego naboru na ten rodzaj studiów.

Oczywiście pielęgniarki i położne mogą skorzystać z tej formy kształcenia w celu podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych do poziomu licencjata z możliwością

kontynuacji kształcenia na uzupełniających studiach magisterskich – jest to jednak indywidualna decyzja każdej pielęgniarki lub położnej.

II. W kwestii dotyczącej podjęcia działań zmierzających do zmiany obecnego stanu prawnego w przedmiotowej sprawie w odniesieniu do dyrektyw Unii Europejskiej, uprzejmie informuję, iż takowe działania były i są podejmowane.

Obecny stan prawny znacznie odbiega od oczekiwań jakie rząd polski miał w kwestii uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek i położnych. Wnioski składane przez Polskę w trakcie negocjacji zakładały w pełni automatyczne uznanie kwalifikacji nie tylko magistrów pielęgniarstwa i położnictwa, ale również osób z tytułem licencjata.

W trakcie negocjacji przedakcesyjnych strona polska wnioskowała również o to, aby absolwentów pozostałych typów szkół pielęgniarstwa (licea medyczne i szkoły policealne) objęła zasada praw nabytych. W sprawie tej rząd polski składał oświadczenia, również podczas ustalania treści obecnej dyrektywy 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (m.in. w lipcu 2005 r.).

Aktualny system uznawania kwalifikacji zawodowych polskich pielęgniarek i położnych w innych krajach członkowskich UE przedstawia się następująco.

Osoby, które rozpoczęły studia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo po dniu 1 maja 2004 roku, tj. po dniu wejścia Polski do Unii Europejskiej mają automatycznie uznawane kwalifikacje pielęgniarki lub położnej we wszystkich państwach Unii.

Automatycznie są również uznawane kwalifikacje pielęgniarek, które ukończą tzw. studia pomostowe, czyli zawodowe (licencjackie) studia pielęgniarstwa o skróconym trybie dla osób wykonujących zawód.

Natomiast zasady uznawania kwalifikacji zawodowych polskich pielęgniarek i położnych, których kształcenie rozpoczęło się przed dniem 1 maja 2004 r. są uregulowane Traktatem Akcesyjnym i w ślad za nim w dyrektywie 2005/36/WE.

I tak:

- ✓ kwalifikacje polskich pielęgniarek i położnych na poziomie licencjata uznawane są na tzw. zasadzie praw nabytych 3/5, czyli po przedstawieniu zaświadczenia o wykonywaniu zawodu pielęgniarki lub położnej w okresie 3 lat w ciągu ostatnich 5 lat;
- ✓ kwalifikacje na poziomie szkół pomaturalnych uznawane są na zasadzie praw nabytych 5/7, czyli po przedstawieniu zaświadczenia o wykonywaniu zawodu pielęgniarki lub położnej w okresie 5 lat w ciągu ostatnich 7 lat;
- ✓ kwalifikacje na poziomie liceum medycznego i szkół policealnych nie są uznawane w ogóle w systemie sektorowym. W przypadku absolwentów liceów medycznych i szkół policealnych możliwe jest jedynie uznanie kwalifikacji w oparciu o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości WE na tle art. 43 Traktatu na podstawie zasad zbliżonych do systemu ogólnego, czyli przez porównywanie programów kształcenia, doświadczenia zawodowego oraz zakresu uprawnień lub po ukończeniu studiów pomostowych (uznanie automatyczne).

Biorąc powyższe pod uwagę w dniu 13 czerwca 2005 r. skierowane zostało oficjalne wystąpienie do KE z wnioskiem o przeprowadzenie konsultacji technicznych, w czasie których możliwe byłoby przedstawienie argumentów przemawiających za zmianą zasad uznawania kwalifikacji polskich pielęgniarek i położnych zawartych w dyrektywie 2005/36/WE.

Na prośbę strony polskiej w dniu 7 września 2005 r. odbyły się konsultacje techniczne z Komisją Europejską (DG Market), w ramach których strona polska wniosła o zmianę zasad uznania kwalifikacji polskich pielęgniarek i położnych. Została przekazana lista polskich propozycji w zakresie nowelizacji dyrektywy 2005/36/WE, wraz ze szczegółowym uzasadnieniem.

W dniu 13 grudnia 2005 r. Rzeczpospolita Polska w trybie art. 230 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską skierowała skargę do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich o stwierdzenie nieważności postanowień dyrektywy 2005/36/WE.

Zgodnie z decyzją Rady Ministrów przedmiotem skargi jest stwierdzenie nieważności postanowień art. 33 ust. 2 i art. 43 ust. 3 dyrektywy 2005/36/WE, w świetle których polskie pielęgniarki i położne, które ukończyły kształcenie pomaturalne w medycznych szkołach zawodowych, dla uznania swoich praw nabytych, muszą wykazać się doświadczeniem zawodowym przez co najmniej pięć kolejnych lat w okresie siedmiu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia (w przypadku pozostałych państw członkowskich okres ten wynosi 3 lata z 5).

W dniu 18 kwietnia 2006 r. Minister Zdrowia na podstawie art. 21 ust. 7 dyrektywy 2005/36/WE, skierował wniosek do Pana Alexandra Schaub, Dyrektora Generalnego Dyrekcji ds. Rynku Wewnętrznego KE. Wniosek dotyczy uzupełnienia treści załącznika 5.2.2 wskazanej dyrektywy o tytuł licencjata pielęgniarstwa oraz uzupełnienia załącznika 5.5.2 o tytuł licencjata położnictwa – jako zgodnych z wymogami dyrektyw sektorowych.

W dniu 17 maja 2006 r. odbyły się kolejne konsultacje strony polskiej z Komisją Europejską (DG Market), kontynuujące rozmowy z KE na temat rewizji warunków uznawania kwalifikacji zawodowych polskich pielęgniarek i położnych określonych w prawie wspólnotowym.

W trakcie spotkania strona polska wniosła o:

- a) przedstawienie przez KE powodów, dla których uznanie kwalifikacji zawodowych polskich pielęgniarek i położnych zostało potraktowane surowiej niż uznanie kwalifikacji zawodowych pielęgniarek i położnych z innych „nowych” krajów członkowskich, a w konsekwencji rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do uznania kwalifikacji w systemie sektorowym (KE nie udzieliła jeszcze odpowiedzi na to pytanie ponieważ wymaga to dyskusji merytorycznej, dotyczącej przyczyn różnic w obliczeniu godzin kształcenia pielęgniarek przedstawionych przez Komisję i przez stronę polską);
- b) uzupełnienie załącznika do dyrektywy 2005/36/WE potwierdzające automatycznie uznawanie kwalifikacji dla licencjatów pielęgniarstwa, którzy rozpoczęli studia po 1 maja 2004 (obecnie załącznik wymienia tylko magistrów).

Obecnie z przedstawicielami KE trwają konsultacje robocze dotyczące:

- automatycznego uznania kwalifikacji zawodowych osób z tytułem licencjata pielęgniarstwa (położnictwa), które rozpoczęły kształcenie po dniu 1 maja 2004 r.;
- wyjaśnienia kwestii obowiązkowego stażu podyplomowego odbywanego przez absolwentów wyższych szkół zawodowych. Mając nadzieję na przyjęcie tych wyjaśnień przez KE oczekujemy zmiany zasad uznania kwalifikacji absolwentów szkół pomaturalnych; zamiast wymaganego okresu doświadczenia zawodowego 5/7, okres 3/5;
- innego obliczenia godzin kształcenia zawodowego w liceach medycznych i szkołach pomaturalnych oraz w szkołach policealnych, który, zdaniem strony

polskiej, został zaniżony podczas przedakcesyjnego przeglądu sposobu kształcenia pielęgniarek w Polsce w 2002 roku. Konsekwencją ewentualnej rewizji wiedzy KE o poziomie kształcenia pielęgniarek w Polsce mogłoby być rozszerzenie regulacji sektorowych i zmniejszenie wymiaru tzw. studiów pomostowych, obecnie liczonych w zasadzie jako różnica pomiędzy obowiązkowym wymiarem godzin dla licencjatu (4.600) i odbytym dawniej kształceniem.

Aktualnie w ramach konsultacji technicznych planowane jest kolejne spotkanie z przedstawicielami Komisji Europejskiej w Brukseli, w dniu 16 listopada br.

2 Wygeneruj numer

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU
Anna Gręziak
Anna Gręziak